

การบริหารสถานศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สู่ความเป็นเลิศ
ของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

Educational Institute Administration in Pursuit of Result-based
Management Excellence of HatYai Technical College

สิทธิพงศ์ นกแอนหมาน

Sittipong Noxanman

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

Director, HatYai Technical College, Hatyai Songkhla 90110

Corresponding Author : E-mail: sn-2504@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งนำเสนอเกี่ยวกับความสำเร็จจากการบริหารงานสถานศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในแง่มุมต่าง ๆ ของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ได้แก่ ความเป็นมาของการบริหาร แนวคิด ลักษณะ ผลลัพธ์ที่ได้จากการบริหาร โดยเฉพาะความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ แล้วนำมาปรับใช้เพื่อเป็นกลไกในการสร้างความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ โดยคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า ในแง่มุมของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านปัจจัยนำเข้า คือ นโยบาย บุคลากร งบประมาณวัสดุอุปกรณ์ 2. ด้านกระบวนการ คือ การวางแผนดำเนินงาน การบริหารจัดการ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการติดตามประเมินผล 3. ด้านผลผลิต คือ การประเมินผลการดำเนินงาน และ 4. ด้านข้อมูลย้อนกลับ เพื่อนำมาปรับประยุกต์ในการบริหารองค์กรให้เป็นระบบของการบริหารจัดการที่ดี พัฒนาสู่ความเป็นเลิศในด้านผู้เรียน บุคลากรและสถานศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารสถานศึกษา มุ่งผลสัมฤทธิ์ ความเป็นเลิศ

Abstract

This article focuses on presenting the success of the educational institute administration in pursuit of result-based management excellence of HatYai Technical College. This includes the background of the administration, conceptual framework, characteristics, and management output particularly on the supporting factors of result-based management. The conceptual framework was adapted as the success mechanism in the college administration of HatYai Technical College in terms of the value principles through 4 operating indicators, i.e. 1) input factors consisting of policy, people, budget, and resources. 2) The process aspect includes the operational planning, management, result-based administration, and monitoring.

3) The product evaluation relates with the performance evaluation. And 4) the feedback is used to improve the organization operation to reach the excellence on learners, people, and educational institutes.

Keywords : Educational institute management, result-based, excellence

บทนำ

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นวิธีการบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นการปรับปรุงผลการดำเนินงานขององค์กรที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผล มีความรับผิดชอบต่อประชาชนและยกระดับผลการปฏิบัติงานขององค์กรให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดียิ่งขึ้น โดยใช้การสร้างตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมวัดผลการปฏิบัติงานเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นกิจกรรมสำคัญของแผนการปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจและวิธีการ บริหารงานของภาครัฐการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management : RBM) คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ของงาน การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความรับผิดชอบต่อ เป็นแนวคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ใช้หลักการบริหาร 3 E ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อความประหยัด ประกอบด้วย Economy การใช้ต้นทุนหรือทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสมและมีความคุ้มค่าที่สุด Efficiency ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ได้ผลงานในระดับที่สูงกว่าปัจจัยนำเข้า และ Effectiveness ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์จึงปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กร ช่วยให้การบริหารมีทิศทางในการปฏิบัติงาน มีระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ ทำให้ทราบผลการปฏิบัติงานเมื่อเทียบกับแผนหรือเป้าหมาย สามารถรายงานความก้าวหน้าได้ทันเวลาที่ [1] การกำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้ง ต้องสร้างตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ประสบความสำเร็จอยู่ที่ความเข้าใจ แนวคิด วิธีการ และประโยชน์ของวิธีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ [2] ดังนั้น การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงเป็นการทำงานแบบพัฒนาของสถานศึกษาปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ และวิธีในการบริหารงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์เน้นผลลัพธ์หรือผลงานเป็นหลัก วัดผลด้วยตัวชี้วัดของงานที่เป็นรูปธรรม ผลงานที่ประสบความสำเร็จมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางอาชีวศึกษา มากกว่าปัจจัยนำเข้า กระบวนการทำงาน และกฎระเบียบที่เคร่งครัด โดยมีการวัดผลอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้เป็นวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นชุดของวิธีการและเทคนิค พัฒนาขึ้นในระบบราชการของประเทศสวีเดน เพื่อช่วยให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระบบราชการ ซึ่งแนวคิดนั้นอยู่บนพื้นฐาน ของการวิจัยและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในประเทศสวีเดน รวมทั้ง อิทธิพลจากแนวคิดทำนองเดียวกันที่พัฒนาขึ้นในประเทศอื่น ๆ เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา แนวคิดเหล่านี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันแต่ที่สำคัญที่สุดได้แก่ “การบริหารโดยวัตถุประสงค์”

(Management by Objectives) “การบริหารผลการปฏิบัติงาน” (Performance Management) และ “กรอบวิธีการทำงานอย่างเป็นเหตุเป็นผล” (Logical Framework Approach) ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในรายละเอียด แต่แนวคิดเหล่านี้ ก็มีหลักการพื้นฐานเหมือนกับการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ และล้วนเป็นผลมาจากระบบงบประมาณในรูปการวางแผนโครงการ (Programmer Planning Budgeting Systems) ซึ่งพัฒนาขึ้นในช่วงทศวรรษ 1960 [3] เป็นนวัตกรรมการบริหารที่ประเทศต่าง ๆ ที่พัฒนาแล้ว นำมาใช้ในการปฏิรูประบบราชการให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งประเทศไทยโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ก็กำลังจะใช้วิธีการบริหารรูปแบบใหม่นี้ ผสานกับการเปลี่ยนแปลงระบบงบประมาณเป็นแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์นี้อยู่บนพื้นฐานของระบบทางเทคนิคที่ค่อนข้างซับซ้อน ในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน อย่างไรก็ตามการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์จะเป็น ระบบที่มีประสิทธิภาพได้ต้องอาศัยวิธีการที่ค่อนข้างจะอิงกระบวนการ การกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์นั้นควรจะต้องเนื่องด้วยการกระจายอำนาจความรับผิดชอบ และลดระเบียบวิธีของการดำเนินการของกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนั้นการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ยังมุ่งเน้นไปที่การให้ความร่วมมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย และยังเป็นระบบของการเรียนรู้ไปด้วย ผลลัพธ์จะต้องมีอภิปรายกันภายในหน่วยงาน หากปราศจากซึ่งความเข้าใจ และการยอมรับที่จะปฏิบัติจากสมาชิกในองค์กรแล้ว องค์กรจะประสบความสำเร็จได้ยาก [4]

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ วิธีการบริหารที่มุ่งเน้นสัมฤทธิ์ผลขององค์กรเป็นหลัก การปฏิบัติงานขององค์กรมีผลสัมฤทธิ์เพียงใด พิจารณาได้จากการเปรียบเทียบผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับเป้าหมายที่กำหนด สมการของระบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ **ผลสัมฤทธิ์ (Results) = ผลผลิต (Output) + ผลลัพธ์ (Outcomes)**

การบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้นมีหลักที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้

1. **หลักนิติธรรม (Rule of Law)** หมายถึง ความถูกต้องเป็นธรรม และการปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้ อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก
2. **หลักคุณธรรม (Ethics)** หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาตนเองไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย
3. **หลักความโปร่งใส (Transparency)** หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส
4. **หลักการมีส่วนร่วม (Participation)** หมายถึง การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็น ในการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ และการแสดงความคิดเห็นอื่น ๆ
5. **หลักความรับผิดชอบ (Accountability)** หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในหน้าที่ รับผิดชอบ ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน เช่น รับผิดชอบต่อลูกค้า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยอมรับต่อผลการดำเนินการ
6. **หลักความคุ้มค่า (Utility)** หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยมีความประหยัด ใช้อย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้า และบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

การบริหารสถานศึกษาแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในยุคของชีวิตวิถีใหม่ ที่สามารถปรับเปลี่ยนประยุกต์ใช้ตามบริบทหรือสถานการณ์ รวมทั้ง เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ในระยะ 15 ปี ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มุ่งสร้างผลผลิตกำลังคนอาชีวศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่ต้องการให้ผู้เรียนอาชีวศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ รวมทั้ง ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่ต้องการอย่างเป็นรูปธรรม ในระหว่างปีการศึกษา 2561-2564 วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่นำระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม Partnership ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ตระหนักและยอมรับร่วมกัน กำหนดทิศทางโดยรวม ว่าทำอะไร ทำอย่างไร ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายนอกและภายใน (SWOT Analysis) และสร้างตัวชี้วัดผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านปัจจัยนำเข้า

1.1 นโยบาย กำหนดยุทธศาสตร์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้ง กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานที่ชัดเจนตรวจสอบได้ และได้มาซึ่งวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์การดำเนินงาน รวมทั้งพิจารณาถึงปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จของวิทยาลัย

วิสัยทัศน์ (Vision) “สถาบันชั้นนำด้านวิชาชีพ คุณธรรม สู่สากล”

การมองภาพอนาคตของผู้นำและสมาชิกในองค์กร และกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมายปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ทำลาย มีพลังและมีความเป็นไปได้ ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของวิทยาลัย โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจน ทำให้ครูในวิทยาลัยทุกคนรู้ว่า แต่ละคนมีความสำคัญต่อการมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง และรู้ว่าจะทำอะไร (What) ทำไมต้องทำ (Why) ทำอย่างไร (How) และทำเมื่อใด (When)

พันธกิจ (Mission) เป็นหลักการพื้นฐานจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งองค์กร และขอบข่ายการดำเนินงานขององค์กร

1. ผลิตผู้เรียนด้านวิชาชีพที่มีคุณภาพได้มาตรฐานทุกระดับ
2. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
3. วิจัยและพัฒนาวิชาชีพ สร้างองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพให้บริการวิชาชีพแก่สังคม
4. ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติ และการดำเนินชีวิตอย่างเศรษฐกิจพอเพียง

การกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ (พ.ศ. 2561-2565)
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะทำงาน ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพคู่คุณธรรม สนองความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและระดับสากล นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่ต้องการ โดยมีกลยุทธ์การนำไปสู่เป้าหมาย 9 ประการ ดังนี้

1. สร้างและพัฒนาระบบฐานข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา
2. พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษาคุณธรรม เป็นที่

พึงพอใจของตลาดแรงงาน

3. พัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชา ให้ตรงตามหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ มีความสามารถ
4. พัฒนารายวิชาหรือกลุ่มวิชาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี หรือกำหนดรายวิชาใหม่ หรือกลุ่มวิชาเพิ่มเติมตามความต้องการของตลาดแรงงาน
5. ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาทุกระดับตรงตามคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อคุณภาพของผู้สำเร็จ การศึกษาและตลาดแรงงาน
6. ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้ผู้เรียนทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการบริการวิชาการวิชาชีพหรือทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคม
7. ส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งระบบ การศึกษา
8. พัฒนาหลักสูตรให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นไปตามสมรรถนะของกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
9. สร้างระบบประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

1.2 บุคลากร

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์คุณภาพระบบบริหารจัดการ โดยมีส่วนร่วม ได้กำหนดกลยุทธ์การนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาครู บุคลากร ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ การพัฒนาตนเองและการประกาศ เกียรติคุณยกย่อง การพัฒนาบุคลากรเพิ่มประสิทธิภาพด้านทักษะ ความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนปรับเปลี่ยน ทัศนคติของบุคลากรทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน การฝึกอบรม ปฐมนิเทศ ส่งไปปฏิบัติงานต่างประเทศ ร่วมสัมมนาทั้งในและนอกสถานที่ ฯลฯ เพื่อบุคลากรนั้น ๆ จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ และมุ่งไปสู่ ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

1.3 งบประมาณวัสดุและอุปกรณ์

การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์สามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพมากกว่าเดิม โดยใช้งบประมาณน้อยลง เป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ผลงานทั้งทางด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ การพัฒนาสถานศึกษาในระยะยาว ใช้แผนกลยุทธ์ (Strategy Planning) โดยเป็นแผนพัฒนาที่รวมทุกอย่าง ซึ่งสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินการ ในอนาคต สามารถกำหนดการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาได้บรรลุตามภารกิจและวัตถุประสงค์ แผนกลยุทธ์ ของสถานศึกษา จะเป็นการกำหนดวิธีปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมและสถานภาพของสถานศึกษา โดยยึดทิศทางของสถานศึกษา ยึดกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับ ผลประโยชน์ และนำสถานศึกษาไปสู่วิสัยทัศน์ที่ต้องการในอนาคต

2. ด้านกระบวนการ

2.1 การวางแผนดำเนินงาน การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ระยะ 5 ปี (2561-2565) เป็นแผนกลยุทธ์ ของวิทยาลัยที่อาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาดังกล่าว ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (เอกสารอ้างอิง 31) ผ่านกระบวนการประชุมและสัมมนา เพื่อระดมสมองจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้บริหาร และผู้แทนบุคลากรจาก ทุกภาคส่วนของวิทยาลัย

การบริหารจัดการ มาตรฐานวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 มาตรฐาน อันได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และมาตรฐานที่ 4 การมีส่วนร่วมในการบริการชุมชน/สังคม

2.2 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ แผนพัฒนาการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ (พ.ศ. 2561-2565) ได้กำหนด ยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ไว้จำนวน 4 ประเด็น ภายใต้วิสัยทัศน์ที่ว่า “สถาบันชั้นนำด้านวิชาชีพ คู่คุณธรรมสู่สากล” สารของแผนพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย นโยบายในการบริหารและพัฒนาวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาวิทยาลัยฯ บทสรุปผู้บริหาร แผนพัฒนาการศึกษาวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ (พ.ศ. 2561-2565) และส่วนของการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาการศึกษาดังกล่าว ได้รับอนุมัติทั้งจาก คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

2.3 การติดตามประเมินผล ในการขับเคลื่อน การติดตามและการประเมินผล โดยรูปแบบของคณะกรรมการ พัฒนาคุณภาพวิชาการ รวมทั้ง คณะกรรมการเร่งรัดการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการ ได้นำระบบการ จัดการกระบวนการมาใช้ อันได้แก่ การวางแผน (PLAN) การลงมือปฏิบัติ (DO) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (CHECK) และการปรับปรุงพัฒนา (ACTION) โดยมีกระบวนการวางแผนในทุกฝ่าย ทุกสาขาวิชา มีระบบการติดต่อ สื่อสารในการปฏิบัติงานภายใน มีการควบคุมการดำเนินงาน มีการประเมินผล ติดตามการดำเนินงาน มีการรายงาน ผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมไปสู่ผลลัพธ์ที่กำหนดไว้

3. ด้านผลผลิต

การประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหลัก (Key Performance Indicator) การมีส่วนร่วมการวัด และการตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยมีส่วนร่วมกับผู้บริหารและคณะครูในวิทยาลัย ดำเนินการตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละตัวชี้วัดตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เช่น รายเดือน รายไตรมาส หรือรายปี เพื่อแสดงความก้าวหน้าและสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่อย่างไร การวัดความก้าวหน้าของการบรรลุปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลักคือสิ่งที่สะท้อนว่า จะวัดอะไรที่แสดงถึงความก้าวหน้า

การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ในอนาคต ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ที่ส่งผลกระทบให้แวดวงการศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ทั้งระดับประเทศและระดับโลก วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนการศึกษา มีการปรับตัวให้ทันกับกระแสพลวัตที่เปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการผลิตนักศึกษาที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะที่โดดเด่นในวิชาชีพและภาษาสากล เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจ ระบบอุตสาหกรรม ระบบสังคมและวัฒนธรรม และพัฒนาศักยภาพของครู บุคลากรทางการศึกษา ให้สร้างนวัตกรรมในการขับเคลื่อน ประเทศเพื่อก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางนำไปสู่ประเทศไทย 4.0

4. ด้านข้อมูลย้อนกลับ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นใช้เวลาในการปรับหน่วยงานอาจจะต้องใช้เวลา 3 ปี หรือ 5 ปี หรือถึง 10 ปี เพื่อการปรับเปลี่ยน รวมถึง เรื่องทางสังคมด้วยเช่น สิ่งล่อใจ แรงจูงใจ การเรียนรู้ ซึ่งต้องใช้เวลาในการทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติ ลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงและการสร้างทัศนคติที่ว่า “มุ่งผลของงานมิใช่กิจกรรม”

วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ พัฒนด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ และเพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ครบวงจร วิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ การศึกษาของวิทยาลัยขึ้นเพื่อดำเนินงานในการวางแผนและจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยฯ

โดยได้กำหนดตามโครงสร้างระบบการประกันคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1. การควบคุมคุณภาพการศึกษา 2. การตรวจสอบติดตามทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา 3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา

การบริหารวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สู่ความเป็นเลิศ

ผลสัมฤทธิ์การบริหารสถานศึกษาที่มีสถานการณ์เป็นรูปธรรม และจากประสบการณ์ที่มีมาก่อน สิ่งที่ต้องให้ความสนใจเป็นอย่างมาก คือ พันธะสัญญาของผู้บริหาร รวมถึง การที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จ ในการนำระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นกระบวนการที่มีระบบซึ่งพัฒนาได้ โดยผ่านประสบการณ์ ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้การประสบผลสำเร็จในระยะเวลาต่อ ๆ มา วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ มีผลสัมฤทธิ์จากการบริหารส่งผลให้ได้รับความเป็นเลิศในหลายมิติ ได้แก่

ผู้เรียน การประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. ที่มีผลการประเมิน SAR รายมาตรฐาน ในมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีผลการพิจารณาอยู่ในเกณฑ์ดีทุกตัวชี้วัด นอกจากนี้ ผลที่เกิดจากการพัฒนาสถานศึกษายังส่งผลให้ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับชาติ รวมทั้ง มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ระดับ ปวช.3 และ ปวส.2 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของสถานศึกษาขนาดเดียวกันของภาค และที่สำคัญที่สุดคือสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศ ทั้งในปีการศึกษา 2562 และ 2563

บุคลากร รายงานการประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. ที่มีผลการประเมิน SAR รายมาตรฐาน ในมาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา และมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งมีผลการพิจารณาอยู่ในเกณฑ์ดีทุกตัวชี้วัด อีกทั้ง ในผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และค่าคะแนนของระดับครูผู้สอน ก็มีผลอยู่ในระดับยอดเยี่ยม การยกระดับคุณภาพระบบบริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วม ได้กำหนดกลยุทธ์การนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาครู บุคลากร ด้วยการส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ การพัฒนาตนเองและการประกาศเกียรติคุณยกย่อง ได้แก่นายสิทธิพงศ์ นกแอนหมาน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นข้าราชการพลเรือนดีเด่น ประจำปี 2561 ได้รับคัดเลือกเป็น “ผู้บริหารดีศรีอาชีวศึกษา ประจำปี 2562 จากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นายวิวัฒน์ จิตนวล ครูชำนาญการพิเศษ แผนกวิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม ได้รับคัดเลือกเป็น “ครูดีศรีอาชีวฯ” ประจำปีการศึกษา 2564 เป็นต้น

สถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ได้รับรางวัลสถานศึกษาคุณธรรมอาชีวศึกษาต้นแบบ ในปีการศึกษา 2561 และ 2562 รางวัลสถาบันการศึกษาที่มีคุณูปการอย่างยิ่ง ต่อการร่วมผลิตครูวิชาชีพกับมหาวิทยาลัย จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ในปีการศึกษา 2562 และได้รับรางวัลสถานศึกษาพระราชทาน ระดับอาชีวศึกษา สถานศึกษาขนาดใหญ่ ประจำปีการศึกษา 2562 สร้างความภาคภูมิใจให้กับผู้บริหาร คณะครู บุคลากร รวมทั้ง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ที่ผู้บริหาร คณะครู อาจารย์ และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีส่วนสำคัญในการร่วมแรงร่วมใจ ทำงานด้วยการทุ่มเทความรู้ ความสามารถ ความวิริยะ อุตสาหะ และมุ่งมั่นในการพัฒนา จากผลสัมฤทธิ์ของการบริหาร มุ่งผลสัมฤทธิ์แบบมีส่วนร่วม แสดงให้เห็นถึงการไปสู่เป้าประสงค์ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระยะ 5 ปี

บทสรุป

การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจ เข้าถึง และสนับสนุนในปัจจัยของความสำเร็จอย่างลึกซึ้ง อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งการบริหารตน บริหารคน และการบริหารงาน เพื่อความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารระดับสูงต้องมีความเข้าใจและสนับสนุน ทั้งในการจัดทำระบบประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดสรรงบประมาณ การสร้างสิ่งจูงใจเพื่อให้ครูและเจ้าหน้าที่ทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ จะต้องมีการจัดระบบข้อมูล การปฏิบัติงานที่สามารถแสดงถึงระดับการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์สู่เป้าหมายของสถานศึกษาได้ ในขณะเดียวกันจะต้องมีระบบการพัฒนาและฝึกอบรม ครู เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานให้มีความเข้าใจ และความชำนาญที่หลากหลายมากขึ้น รวมทั้ง มีการพัฒนาศักยภาพในยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วให้บรรลุเป้าหมายภายใต้ระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ด้วยกันทั้งสิ้น เปรียบเสมือนทุกคนในองค์กรเป็นครอบครัว ส่งเสริมให้มีการร่วมประชุม ฝึกอบรม ติวงาน เพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่เสมอ มีการวางแผนงานที่จะประยุกต์ใช้หลักธรรมเข้ามาในการปฏิบัติงาน ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อคัดกรองผู้มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- [1] ทวีสันต์ วิชัยวงศ์ และ สันญา เคนาภูมิ. (2562). *การบริหารราชการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์*. Journal of Buddhist Education and Research, 5(2), 34-51.
- [2] ปิยะชัย จันทรวงศ์ไพศาล. (2554). *Result-Base Management : RBM การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- [3] ศักดา แดงเงิน. (2555). *การบริหารงานโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในสำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- [4] รัตนาภรณ์ มาคุ้ม. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.